

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Hodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2007 (dále jen „Hodnocení“) je zpracováno na základě usnesení vlády ze dne 23. června 2004 č. 644 k hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků. Podle bodu II.1.d) uvedeného usnesení vlády mají členové vlády a vedoucí ostatních ústředních orgánů, z jejichž rozpočtových kapitol je podporován výzkum a vývoj, vždy do 30. září roku následujícího po ukončení programu výzkumu a vývoje provést zhodnocení dosažených výsledků programu a toto zhodnocení předkládají Radě pro výzkum a vývoj (dále jen „Rada“).

Následně předkládá předseda Rady vládě souhrnné vyhodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje. Způsoby zpracování hodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje, ukončených v roce 2007, stanovuje Metodika hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2008 (dále jen „Metodika“). V souladu s Metodikou bylo pro Hodnocení primárně využito údajů předaných jednotlivými poskytovateli do Informačního systému výzkumu a vývoje podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje. Doplňkově bylo pro Hodnocení využito údajů a informací, které předložili poskytovatelé ve svých souhrnných zprávách.

Účelem Hodnocení je posoudit, s jakou mírou efektivnosti byly na řešení programů výzkumu a vývoje vynaloženy veřejné prostředky a zda bylo dosaženo takových cílů, které byly jednotlivými poskytovateli očekávány při schvalování programů výzkumu a vývoje, a zda dosažené výsledky odpovídají vynaloženým prostředkům.

Souhrnné vyhodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2007 je uvedeno v části III. předkládaného materiálu, v příloze č. 1 materiálu je uveden přehled programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2007, jejich cíle a vynaložené náklady, příloha č. 2. uvádí údaje o počtech dosažených výsledků a hodnocení efektivnosti. Souhrnné vyhodnocení dokumentuje stav podle výsledků uplatněných a do Informačního systému výzkumu a vývoje předaných do 8. září 2008 (tento termín je dán ustanovením § 31 odst. 6 zákona č. 130/2002 Sb.).

Přestože podle poskytovatelů je hodnocení všech ukončených programů výzkumu a vývoje velmi dobré (cíle byly splněny a dosažené výsledky odpovídají cílům a vynaloženým nákladům), výsledky České republiky ve výzkumu a vývoji tomuto neodpovídají. Z Hodnocení vyplývá, že v rámci 6 programů bylo za sledované období na řešení projektů výzkumu a vývoje vynaloženo celkem 1.372.295 tis. Kč, z toho z veřejných prostředků celkem 1.271.392 tis. Kč (92,6 % celkových nákladů). Bylo řešeno celkem 229 projektů, jejichž řešením bylo vytvořeno celkem 754 bodově ohodnocených výsledků s celkovou vahou (bodovým ohodnocením) 20.161 a 2.063 bodově neohodnocených výsledků (tento počet byl v Hodnocení v roce 2008 dán tím, že v rámci Metodiky byla po zkušenostech z minulých let nastavena přísnější kritéria pro uznání výsledků jako bodově ohodnocených). Průměrná hodnota Index SR byla vyčíslena hodnotou 15,86; tento údaj lze vyhodnotit tak, že **za každý vynaložený 1 milion Kč z veřejných prostředků vznikly výsledky s bodovým ohodnocením 15,86 bodu** (pro srovnání: národní patent = 40 bodů, poloprovod, ověřená technologie, odrůda, plemeno = 100 bodů, prototyp, uplatněná metodika, funkční vzorek, užitečný a průmyslový vzor = 40 bodů, článek v neimpaktovaném odborném časopise vydávaném v České republice = 10 bodů nebo 4 body, článek v odborném neimpaktovaném časopise zařazeném do světově uznávaných databází = 12 nebo 8 bodů, odborná kniha vydaná ve světovém jazyce = 40 bodů).

Je třeba ovšem poznamenat, že s ohledem na některé aspekty aplikovaných výsledků (např. doba přípravy a projednávání právních předpisů či patentové řízení) budou k uvedeným programům výzkumu a vývoje v následujících cca dvou letech vykazány další aplikované výsledky, které budou do Informačního systému výzkumu a vývoje poskytovateli dodány.

Ze závěrů Hodnocení dále vyplývá, že ne ve všech případech poskytovatelé předávají platné a pravdivé údaje do Informačního systému výzkumu a vývoje, jak jim zákon o podpoře výzkumu a vývoje ukládá. Jedná se zejména o údaje o výši nákladů na řešení (v případě Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí poskytovatel předal podle zákona č. 130/2002 Sb. do Informačního systému výzkumu a vývoje jiné údaje, než jaké uvedl ve své souhrnné zprávě) a o údaje o dosažených výsledcích (Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo vnitra ve svých souhrnných zprávách k ukončeným programům uvádějí jiné dosažené výsledky než podle zákona č. 130/2002 Sb. předali do Informačního systému výzkumu a vývoje). Z toho důvodu je těmto poskytovatelům v návrhu usnesení vlády uloženo, aby do 31. května 2009 v souladu s § 31 zákona o podpoře výzkumu a vývoje předali do Informačního systému výzkumu a vývoje správné a platné údaje.

Rada předkládaným materiálem rovněž přispívá k naplnění programového prohlášení vlády („vláda provede audit systému podpory výzkumu a vývoje“).

Schválení materiálu nebude mít dopad na státní rozpočet ani na rovné postavení mužů a žen.

V rámci připomínkového řízení bylo předloženo 10 připomínek, z toho 6 zásadních. S vypořádáním zásadních připomínek jejich předkladatelé vyslovili souhlas a materiál je předkládán bez rozporu.